ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
ҲУЗУРИДАГИ
ФИСКАЛ ИНСТИТУТ

Мавзу: Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ

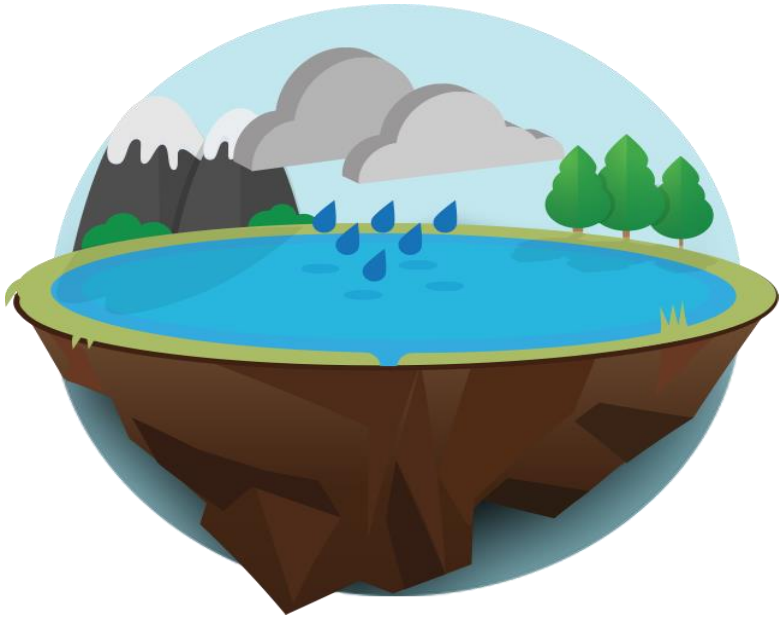

Режа:

1. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқнинг келиб чиқиши, тарихи ва моҳияти

2. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш

3. Мамлакатлар кесимида сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни ундириш тартиби ва турли кўринишлари

1. **Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқнинг келиб чиқиши, тарихи ва моҳияти.**

- ер ости сувлари
- ер усти сувлари
- мелиорация объектлари
- табиат ёдгорликлари
- сувлар
- сув истеъмоли (сувни истеъмол қилиш)
- сув истеъмолчилари уюшмаси

- сув истеъмолчиси
- сув объекти
- сув объектларини муҳофаза қилиш
- сув режими
- сув ресурслари
- сув хўжалиги

- сув хўжалиги объекти
- сув хўжалигининг фойдаланувчи ташкилотлари
- сувдан фойдаланиш
- сувдан фойдаланувчи
- сувларнинг зарарли таъсири
- сув етказиб берганлик ва бошқа сув хўжалиги хизматлари учун ҳақ тўлаш
- трансчегаравий сув объектлари
- трансчегаравий сувлар

2. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш.

Сув солиғини тўловчилар таркиби

Юридик шахслар - Ўзбекистон Республикаси **резидентлари**

Фаолиятини доимий муассаса орқали амалга ошираётган Ўзбекистон Республикаси **норезидентлари**

Сувдан тадбиркорлик фаолияти учун фойдаланувчи **якка тартибдаги тадбиркорлар**

Юридик шахс ташкил этган ва ташкил этмаган ҳолда тузилган **деҳқон хўжаликлари**

Солиқ солиш объекти

Сувнинг манбаси 2 турга бўлинади

Ер усти сув манбалари

Дарёлар

Кўллар

Сув омборлари

Бошқа сув ҳавзалари ва сув манбалари

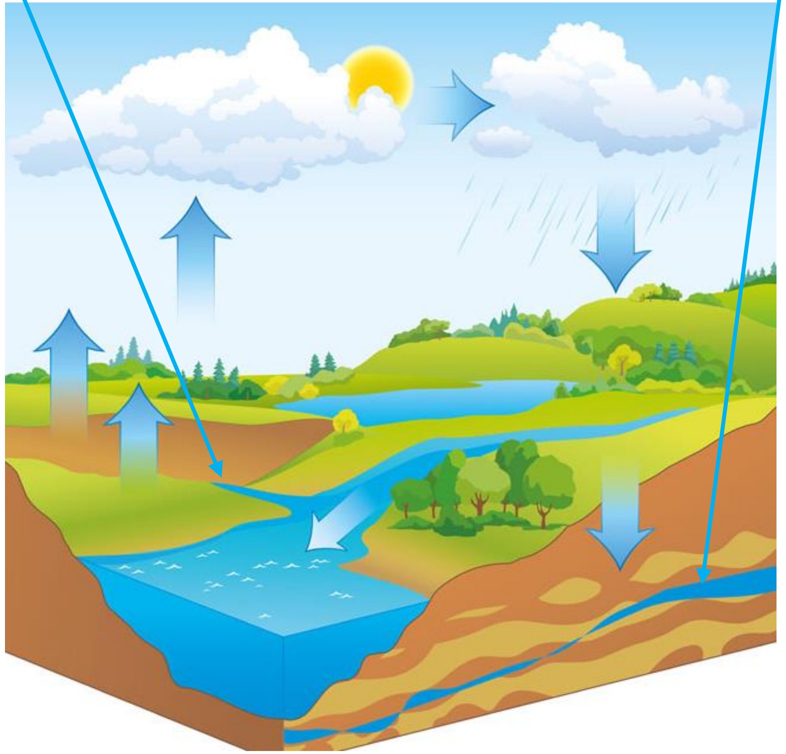

Эслатиб ўтамиз! *Сувнинг ўлчов бирлиги* ***метр кубда*** *ҳисобланади.*

Ер ости сув манбалари

Артезан қудуқлари ва скважиналар

Вертикаль ва горизонтал дренаж тармоқлари

Бошқа иншоотлар ёрдамида чиқазиб олинадиган сувлар

Сув қувурларига келиб тушадиган ер усти ва ер ости сув ҳажмининг нисбати аниқлаш тартиби

"Сув таъминоти" АЖ ер усти ва ер ости манбаларидан водопровод тармоғига келадиган сув ҳажмларининг нисбати тўғрисидаги маълумотларини

"O'ZSUVTA'MINOT" AKSIYADORLIK JAMIYATI "TOSHKENT SHAHAR SUV TA'MINOTI" MCHJ
100060, Toshkent shahri, Fidokor ko'chasi, 2-uy
tel.: (71) 252-19-83, fax: (71) 252-19-38

"UZSUVTAMINOT" JOINT STOCK COMPANY "TOSHKENT SHAHAR SUV TA'MINOTI" LTD
100060, Tashkent city, Fidokor street 2 apt.
tel.: (71) 252-19-83, fax: (71) 252-19-38

№ 240/11-42 «04» 01 2022 й.

Руководителю предприятия

Сообщаем, что на 2022г. процентное соотношение поверхностных и подземных вод составляет:
поверхностных воды – 90,8%
подземные воды – 9,2%

Главный инженер **Алимов К.Т.**

Солиқ органларига жорий солиқ даврининг **15 январига қадар тақдим этиши** *(Солиқ кодексининг 444-моддаси, 3-хат бошига асосан)* **белгиланган**

Солиқ органлари, сув таъминоти берган маълумотини **3 кун ичида солиқ тўловчиларга** етказиб беради

Масалан: *2022 йил учун «Тошкент шаҳар сув таъминоти» МЧЖ маълумотларига кўра, сув қувурларига келиб тушадиган сув ҳажмининг нисбати қуйидагича белгиланди:*
Умумий сув ҳажмида - ер усти манбаларидан – 90,8 %; ер ости манбаларидан – 9,2 % .

Қуйидагилар солиқ солиш объекти бўлмайди:

нотижорат ташкилотлар томонидан нотижорат фаолиятни амалга ошириш доирасида

соғлиқни сақлаш муассасалари томонидан даволаш мақсадида

атроф-муҳитга зарарли таъсир кўрсатишининг олдини олиш мақсадида чиқариб олинган

шахтадан сувларни қочириш учун, фойдали қазилмаларни қазиб олиш пайтида чиқариб олинган ва қатламдаги босимни сақлаб туриш учун ер қаърига қайта қуйиладиган

фойдаланиладиган сув ресурслари

фойдаланиладиган ер ости минерал сувлари

ер ости сувлари

Қуйидагилар солиқ солиш объекти бўлмайди:

қишлоқ хўжалигига мўлжалланган шўрланган ерларни ювиш учун фойдаланиладиган, сувдан фойдаланиш ва сув истеъмоли соҳасидаги ваколатли орган томонидан тасдиқланган шўрларни ювиш нормалари доирасидаги

иссиқлик электр станциялари ва иссиқлик электр марказлари томонидан қайта қуйиладиган

гидроэлектростанциялар гидравлик турбиналарининг ҳаракати учун фойдаланиладиган

сув ресурслари

Фойдаланилган сувнинг ҳажми солиқ базаси ҳисобланади

Солиқ базасини аниқлаш тартиби

Сув ўлчагич асбоблари асосида аниқланган фойдаланилган сувнинг куб метрларда ўлчанувчи **ҳажми орқали аниқланади**

Сув билан таъминловчи ташкилот билан тузилган шартномада бевосита белгилаб қўйилиши мумкин бўлган, сув объектларидан **сув олиш лимитлари асосида аниқланади**

Фойдаланилган сувнинг ҳажми солиқ базаси, ҳисобот шаклида қандай акс эттирилади?

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Солиқ солинадиган база (жами фойдаланилган сувнинг умумий хажми), куб.метр	шундан	
			ер усти манбалари	ер ости манбалари
А	1	2	3	4
Иқтисодиётнинг барча тармоқларидаги корхоналар, шунингдек якка тартибдаги тадбиркорлар	010	1 000,00	908,00	92,00

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите к параметрам

Фойдаланилган сувнинг умумий ҳажми = Ер усти сув манбалари + Ер ости сув манбалари

Солиқ ставкалари

Белгиланган лимитлар доирасида ер усти ва ер ости манбаларидан олинадиган сув ресурслари учун солиқ ставкалари 1 метр куб сув сарфи учун белгиланади. Солиқ ставкаларининг миқдори Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексига асосан ҳисобланади

Сувдан фойдаланиш учун **белгиланган лимитлардан ортиқча сув олинганда**, бундай ортиқча қисм бўйича солиқ ставкалари белгиланган солиқ ставкаларининг **беш баравари миқдорида** ундирилади

Сув ресурсларидан рухсат берувчи ҳужжатларсиз фойдаланилганда, шунингдек **автотранспорт воситаларини ювишни амалга оширувчи корхоналар томонидан** ер усти манбаларидан олинган сувдан фойдаланилганда солиқ ставкаси белгиланган солиқ ставкаларининг **беш баравари миқдорида** ундирилади

Белгиланган лимитлардан ортиқча фойдаланган сувнинг солиқ ставкасининг 5 баравари, ҳисобот шаклида қандай акс эттирилади?

Кўрсаткичлар	Сатр коди	1 куб. м учун белгиланган солиқ ставкаси (сўм)		1 метр куб учун белгиланган солиқ ставкасининг беш баравари	
		ер усти манбалари	ер ости манбалари	ер усти манбалари	ер ости манбалари
А	1	11	12	16	17
Иқтисодиётнинг барча тармоқларидаги корхоналар, шунингдек якка тартибдаги тадбиркорлар	010	265	320	1325	1600
Саноат корхоналари учун	020				
Электр станциялари	030				
Коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари	040				
Автотранспорт воситаларини ювиш учун фойдаланиладиган сув	050				
Алкоголсиз ичимликлар ҳамда пиво ва винодан ташқари алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун фойдаланиладиган сув	060				

(Ер усти сув манбалари ✖ 5)

(Ер ости сув манбалари ✖ 5)

Солиқ ставкалари

Т/Р	Тўловчилар	1 куб метр учун солиқ ставка	
		2022 йилда (сўмда)	
		Ер усти	Ер ости
1	Иқтисодиётнинг барча тармоқларидаги корхоналар	**265**	**320**
2	Саноат корхоналари	**570**	**680**
3	Электр станциялари, коммунал хизмат кўрсатиш корхоналари	**90**	**110**
4	Қишлоқ хўжалик ерларини суғориш учун фойдаланилган сув ҳажми қисми ва балиқларни ўстириш (етиштириш), шу жумладан деҳқон хўжаликлари	**45**	**45**
5	Автотранспорт воситаларини ювишга ихтисослашган корхоналар	**2410**	**2410**
6	Алкоголсиз ичимликларни ҳамда пиво ва винодан ташқари алкоголь маҳсулотларини ишлаб чиқариш учун фойдаланиладиган сув ҳажми	**30500**	**30500**

Сув солиғини ҳисоблаш тартиби ҳамда уни ҳисобот шаклида қандай акс эттирилади?

СОЛИҚ СОЛИНАДИГАН БАЗА × **СОЛИҚ СТАВКАСИ** = **ЙИЛ УЧУН ҲИСОБЛАБ ЁЗИЛГАН СОЛИҚ СУММАСИ**

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Солиқ солинадиган база (жами фойдаланилган сувнинг умумий хажми), куб.метр	шундан		1 куб. м учун белгиланган солиқ ставкаси (сўм)		Бюджетга тўланадиган сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ суммаси	шундан	
			ер усти манбалари	ер ости манбалари	ер усти манбалари	ер ости манбалари		ер усти манбалари *(9-устун х 11-устун) + (14-устун х 16-устун)*	ер ости манбалари *(10-устун х 12-устун) + (15-устун х 17-устун)*
А	1	2	3	4	11	12	18	19	20
Иқтисодиётнинг барча тармоқларидаги корхоналар, шунингдек якка тартибдаги тадбиркорлар	010	1 000,00	908,00	92,00	265	320	270060	240620	29440

Ер усти сув манбалари
908 куб.м * 265 = **240 620 сўм**

+

Ер ости сув манбалари
92 куб.м * 320 = **29 440 сўм**

=

240 620 + 29 440 = 270 060

3. Мамлакатлар кесимида сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни ундириш тартиби ва турли кўринишлари.

Солиқни ҳисоблаб чиқариш ва солиқ ҳисоботини тақдим этиш тартиби

Деҳқон хўжаликлари учун солиқ суммаси солиқ базасидан ва белгиланган солиқ ставкаларидан келиб чиққан ҳолда

Солиқ органлари томонидан аниқланади

Солиқ ҳисоботи, сувдан фойдаланиш ёки сувни истеъмол қилиш жойидаги **солиқ органларига** қуйидагилар томонидан **йилда бир марта тақдим этилади**:

- ✓ Ўзбекистон Республикаси юридик шахслари томонидан – йиллик молиявий ҳисобот тақдим этиладиган **муддатда**;

Эслатиб ўтамиз! *Қишлоқ хўжалиги корхоналари бундан мустасно*

- ✓ Қишлоқ хўжалиги корхоналари томонидан – **жорий солиқ даврининг** 15 декабригача;
- ✓ Ўзбекистон Республикасида фаолиятини доимий муассасалар орқали амалга ошираётган норезидент юридик шахслар, шунингдек ЯТТлар томонидан – солиқ давридан кейинги йилнинг 20 январигача.

Солиқ органларининг солиқ тўлаш тўғрисидаги **тўлов хабарномасини** деҳқон хўжаликларига солиқ давридан кейинги йилнинг 1 мартидан кечиктирмай топширади.

Солиқ тўлаш тартиби

Солиқ даври мобайнида солиқ тўловчилар солиқ бўйича бўнак тўловларни тўлайди

қишлоқ хўжалиги корхоналари, ЎзРнинг норезидентлари бўлган юридик шахслар ҳамда деҳқон хўжаликлари бўнак тўловларни тўламайди

Бўнак тўловлар миқдорини ҳисоблаб чиқариш учун солиқ тўловчилар жорий солиқ даврининг

Янги ташкил этилганлари эса давлат рўйхатидан ўтказилган кундан эътиборан

кундан кечиктирмай

Сувдан фойдаланиш ёки сувни истеъмол қилиш жойидаги солиқ органларига мўлжалланаётган солиқ базасидан (фойдаланиладиган сув ҳажмидан) ва белгиланган солиқ ставкаларидан келиб чиққан ҳолда ҳисобланган жорий солиқ даври учун солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани тақдим этади

Солиқ даври ичида юзага келган солиқ тўловчилар солиқ суммаси тўғрисидаги маълумотномани **солиқ мажбурияти юзага келган санадан эътиборан**

кундан кечиктирмай тақдим этади

Сув ресурсларининг бўнак тўловини тўлаш тартиби

Солиқ даврида солиқ суммаси базавий ҳисоблаш миқдорининг **200 бараваридан** кўпроқни ташкил этадиган юридик шахслар томонидан – ҳар ойнинг **20 санасидан кечиктирмай** йиллик солиқ суммасининг 1/12 *(ўн иккидан бир)* **қисми миқдорида**

60 250 000 / 12 = 5 020 833 сўм = Ер усти сув манбалари 54 345 500 / 12 = **4 288 792 сўм** + Ер ости сув манбалари 5 904 500 / 12 = **492 042 сўм**

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Солиқ солинадиган сувнинг тахмин қилинаётган жами ҳажми, метр куб	шу жумладан:		Жорий йилга 1 метр куб учун белгиланган солиқ ставкаси		Солиқ суммаси	шу жумладан:	
			Ер усти манбалари	Ер ости манбалари	Ер усти манбалари	Ер ости манбалари		Ер усти манбалари (4-устун х 6-устун)	Ер ости манбалари (5-устун х 7-устун)
1	2	3	4	5	6	7		9	
Автотранспорт воситаларини ювиш учун фойдаланиладиган сув	050	25 000,00	22 550,00	2 450,00	2410	2410	60250000	54345500	5904500
Умумий суммаси (0801-сатр +…..+0812-сатр)	080				х	х	5020833	45288792	492042
январь	0801	х	х	х	х	х			
февраль	0802	х	х	х	х	х			
март	0803	х	х	х	х	х			
апрель	0804	х	х	х	х	х			
май	0805	х	х	х	х	х			
июнь	0806	х	х	х	х	х			
июль	0807	х	х	х	х	х			
август	0808	х	х	х	х	х			
сентябрь	0809	х	х	х	х	х			
октябрь	0810	х	х	х	х	х			
ноябрь	0811	х	х	х	х	х			
декабрь	0812	х	х	х	х	х			

Сув ресурсларининг бўнак тўловини тўлаш тартиби

Солиқ даврида солиқ суммаси базавий ҳисоблаш миқдорининг **200 бараваридан камроқни ташкил этадиган**, айланмадан олинадиган солиқни тўловчилар бўлмаган ёки тўловчиси бўлган ва ЯТТлар томонидан – ҳар чорак учинчи ойининг **20 санасидан кечиктирмай** йиллик солиқ суммасининг 1/4 *(тўртдан бир)* қисми миқдорида тўланади

2 900 600 / 4 = 725 150 сўм = Ер усти сув манбалари 2 587 800 / 4 = **646 950 сўм** + Ер ости сув манбалари 312 800 / 4 = **78 200 сўм**

Кўрсаткичлар	Сатр коди	Солиқ солинадиган сувнинг тахмин қилинаётган жами ҳажми, метр куб	шу жумладан:		Жорий йилга 1 метр куб учун белгиланган солиқ ставкаси		Солиқ суммаси	шу жумладан:	
			Ер усти манбалари	Ер ости манбалари	Ер усти манбалари	Ер ости манбалари		Ер усти манбалари (4-устун x 6-устун)	Ер ости манбалари (5-устун x 7-устун)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Саноат корхоналари учун фойдаланилган сув	020	5 000,00	4 540,00	460,00	570	680	2 900 600	2 587 800	312 800
Умумий суммаси (0801-сатр +.....+0812-сатр)	080				x	x	2 900 600	2 587 800	312 800
I чорак учун 20 мартгача	0801	x	x	x	x	x	725 150	646 950	78 200
II чорак учун 20 июнгача	0802	x	x	x	x	x			
III чорак учун 20 сентябргача	0803	x	x	x	x	x			
IV чорак учун 20 декабргача	0804	x	x	x	x	x			

Сув ресурсларининг бўнак тўловини тўлаш тартиби

Солиқ даври давомида мўлжалланаётган солиқ базаси ўзгарганда, солиқ тўловчи солиқ суммаси тўғрисида аниқлаштирилган маълумотнома тақдим этишга ҳақли

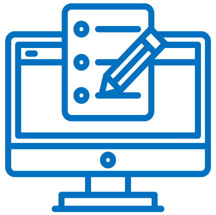

Бунда солиқ даврининг қолган қисми учун бўнак тўловларга солиқнинг ўзгарган суммасига тенг улушларда тузатиш киритилади ва солиқ ҳисоботи тақдим этиладиган муддатдан кечиктирмай амалга оширилади

Солиқ даври учун бўнак тўловлар суммаси солиқ ҳисоботида кўрсатилган бюджетга тўланиши лозим бўлган солиқ суммасига нисбатан

ортиқ миқдорга камайтирилган тақдирда, солиқ органи бўнак тўловларни солиқнинг ҳақиқий суммасидан келиб чиқиб, пеня ҳисоблаган ҳолда қайтадан ҳисоб-китоб қилади.

Деҳқон хўжаликлари томонидан солиқни тўлаш йилда бир марта, солиқ давридан кейинги йилнинг

ҳолатига амалга оширилади

Ўз-ўзини назорат қилиш учун саволлар:

1. Сув ҳақида қандай тушунчага эга сиз?
2. Ўзбекистонда Республикасида қачондан бошлаб сув солиғини жорий этила бошланди?
3. Сув солиғини солиқ тўловчилари кимлар?
4. Сув солиғини солиқ солиқ солиш объекти қандай аниқланади?
5. Сув солиғини солиқ солиқ солиш базаси қандай аниқланади?
6. Сув солиғи ставкалари ҳақида гапириб беринг?
7. Сув солиғининг солиқ даврини айтиб беринг?
8. Сув солиғини ҳисоблаб чиқариш тартиби қандай амалга оширилади?
9. Сув солиғи бўйича солиқ ҳисоботлари қайси муддатларда тақдим этилади?
10. Сув солиғини бўнак тўлови деганда нимани тушунасиз?
11. Юридик шахслар бўнак тўловини қандай тартибда ва қайси муддатларда тўлайди?
12. Якка тартибдаги тадбиркорлар бўнак тўловини қандай тартибда ва қайси муддатларда тўлайди?
13. Қишлоқ хўжалиги корхоналари, Ўзбекистон Республикасининг норезидентлари бўлган юридик шахслар ҳамда деҳқон хўжаликлари бўнак тўловларини тўлайдими?
14. Сув ресурсларидан рухсат берувчи ҳужжатларсиз фойдаланганда қандай ставкада солиқ ундирилади?
15. Солиқ тўловчи сувдан фойдаланиш учун белгиланган лимитлардан ортиқча сув олинганда, ортиқча фойдаланган қисми бўйича қандай ставкада солиқ ундирилади?

ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
ҲУЗУРИДАГИ
ФИСКАЛ ИНСТИТУТ

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН РАҲМАТ